

2018/0225(COD)

19.11.2018

NUOMONĖ

Transporto ir turizmo komiteto

pateikta Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetui

dėl pasiūlymo dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl specialiosios programos, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“
(COM(2018)0436 – C8-0253/2018 – 2018/0225(COD))

Nuomonės referentė: Henna Virkkunen

PA_Legam

TRUMPAS PAGRINDIMAS

Siekiant užtikrinti, kad Sąjunga pasieks savo tikslus ir įgyvendins prioritetus bei uždavinius, nustatytus Darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo, teisingumo ir demokratiškų pokyčių darbotvarkėje, Paryžiaus susitarime ir darnaus vystymosi tikslus, bendro biudžeto dydis turėtų būti tinkamas Europos pasauliniam konkurencingumui ir mokslo, technologijų ir pramonės pirmavimui užtikrinti. Beveik 75 proc. projektų, kurie buvo puikiai įvertinti, negavo finansavimo pagal programą „Horizontas 2020“ dėl nepakankamo biudžeto. Todėl labai svarbu padidinti bendrą programos „Horizontas Europa“ biudžetą iki 131 749 000 000 EUR.

Europos pramonės šakų konkurencingumas turėtų būti pagrindinis programos „Horizontas Europa“ tikslas. Programos „Europos horizontas“ II ramstis „Pasauliniai uždaviniai ir pramonės konkurencingumas“ yra nepaprastai svarbus Europos ekonomikos augimui ir konkurencingumui. Kad ES ir jos pramonės šakos taptų pasaulyje pirmautų inovacijų, skaitmeninimo ir priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo srityse, II ramsčio lėšos turėtų būti padidintos ir siekti 60 proc. viso biudžeto.

Europos transporto sektorius yra ekonomikos ir konkurencingumo kertinis akmuo. Automobilių pramonės sektoriuje sukuriama 12 mln. darbo vietų ir 4 proc. ES BVP. Šiame sektoriuje daugiausia privačiai investuojama į MTTP. ES yra viena didžiausių pasaulyje motorinių transporto priemonių gamintojų ir taip pat viena iš didžiausių transporto priemonių technologijų eksportuotojų. Aviacijos sektorius užtikrina beveik 5 mln. darbo vietų ir 2,1 % Europos BVP. Europos jūrų ir geležinkelių pramonės sektoriai labai svarbūs siekiant plataus užmojo klimato srities tikslų ir prisidedant prie ES ekonomikos.

Klimato srities tikslų įvykdymas ir išmetamo CO₂ kiekio, visų pirma transporto sektoriuje, sumažinimas – viena iš esminių Europos problemų. Kelių transporto sektoriuje išmetama maždaug penktadalis viso ES išmetamo anglies dioksido (CO₂), todėl mažataršės alternatyvios energijos, kaip antai pažangiųjų biodegalų, elektros, vandenilio ir sintetinių degalų iš atsinaujinančių išteklių, diegimo spartinimas transporto sektoriuje ir kliūčių transporto elektrifikavimui šalinimas yra itin svarbūs.

Reikia užtikrinti ES pirmavimą švarios energijos ir netaršių judumo technologijų srityje. ES turi padėti užtikrinti, kad keliai ir judumas būtų saugesni, kad iki 2050 m. būtų pasiektas ilgalaikis ES tikslas, nustatytas visiškai saugaus eismo vizijoje (angl. „Vision Zero“).

Skaitmeninimas ir automatizavimas suteikia didžiulių galimybių Europos judumui. Svarbu rasti naujų sprendimų, kaip panaikinti barjerus tarp transporto rūšių. Reikia tobulinti duomenų srautą logistikos grandinėse ir didinti logistikos efektyvumą, daugiausia dėmesio skiriant pažangaus automatizavimo plėtrai. Tuo pačiu metu kibernetinis saugumas turi būti visiškai integruotas visuose klasteriuose.

Svarbu užtikrinti galimybę atlikti tarpsektorinius ir tarpdisciplininius mokslinius tyrimus ir bendradarbiavimą tarp visų ramsčių, klasterių ir taip pat klasterių viduje. Siekiant paspartinti ES ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir skaitmeninimą, svarbu geriau integruoti transporto, energetikos ir skaitmeninius sektorius.

Galiausiai nuomonės referentė palankiai vertina naujos kartos Europos partnerystes ir aktyvesnę bendradarbiavimą su kitomis ES programomis. Programa „Horizontas Europa“

racionalizuos partnerysčių, kurias ES bendrai planuoja arba finansuoja su tokiais partneriais kaip pramonė, pilietinė visuomenė ir fondai, skaičių, kad būtų padidintas jų veiksmingumas ir poveikis siekiant Europos politikos prioritetų. Programa „Horizontas Europa“ skatins veiksmingus ir operatyvinius ryšius su kitomis būsimo ES programomis, pavyzdžiui, su sanglaudos politika, Europos gynybos fondu, Skaitmeninės Europos programa ir Europos infrastruktūros tinklų priemone.

PAKEITIMAI

Transporto ir turizmo komitetas ragina atsakingą Pramonės, mokslinių tyrimų ir energetikos komitetą atsižvelgti į šiuos pakeitimus:

Pakeitimas 1

Pasiūlymas dėl sprendimo 5 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

(5) **atsižvelgiant į kovos su klimato kaita svarbą ir Sąjungos įsipareigojimą** įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir **siekti** Jungtinių Tautų darnaus vystymosi **tikslų**, ši specialioji programa padės integruoti klimato srities veiksmus ir užtikrinti, kad klimato politikos tikslams pasiekti būtų skiriama iš viso 25 proc. ES išlaidų. **Pagal šią specialiąją programą vykdomi veiksmai turėtų sudaryti 35 proc. viso programos finansinio paketo siekiant klimato tikslų.** Atitinkami veiksmai bus nustatyti specialiosios programos rengimo ir įgyvendinimo metu **ir** jie bus iš naujo įvertinti atsižvelgiant į atitinkamus vertinimus ir peržiūros procesus;

Pakeitimas

(5) **pripažįstant, kad klimato kaita yra vienas iš didžiausių ir svarbiausių pasaulinių ir socialinių iššūkių, bei atsižvelgiant į tai, jog svarbu kovoti su klimato kaita vadovaujantis Sąjungos įsipareigojimais** įgyvendinti Paryžiaus susitarimą ir Jungtinių Tautų darnaus vystymosi **tikslius**, ši specialioji programa padės integruoti klimato srities veiksmus ir užtikrinti, kad klimato politikos tikslams pasiekti būtų skiriama iš viso 25 proc. ES **biudžeto** išlaidų, **kartu užtikrinant, kad dėl likusios išlaidų dalies nekiltų neigiamų pasekmių klimatui ir aplinkai. Ne mažiau kaip 35 proc. viso specialiosios programos finansinio paketo turėtų būti skirta specialiosios programos veiksams, kuriais siekiama klimato tikslų.** Atitinkami veiksmai bus nustatyti **strateginiame plane ir darbo programose, konsultuojantis su atitinkamais suinteresuotaisiais subjektais ir pilietine visuomene**, specialiosios programos rengimo ir įgyvendinimo metu. Jie bus iš naujo įvertinti atsižvelgiant į atitinkamus vertinimus ir peržiūros procesus;

Pakeitimas 2

Pasiūlymas dėl sprendimo 5 a konstatuojamoji dalis (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(5a) atsižvelgiant į klimato ir aplinkos problemas, su kuriomis Europos Sąjungai teks susidurti artimoje ateityje, reikės iš esmės pakeisti mūsų gyvenimą, visų pirma energetikos, ekonomikos ir technologijų srityse. Reikės iš anksto numatyti šių pokyčių socialinį ir ekonominį poveikį siekiant užtikrinti, kad perėjimo procesas būtų kuo teisingesnis;

Pakeitimas 3

Pasiūlymas dėl sprendimo 6 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(6) specialiosios programos veiksmais reikėtų **proporcingomis priemonėmis, nedubliuojant ir neišstumiant privačiojo sektoriaus finansavimo, spręsti rinkos nepakankamumo ar nepakankamo investavimo problemas.** Jų Europos pridėtinė vertė turėtų būti aiški;

(6) specialiosios programos veiksmais reikėtų **pasitelkiant mokslinius tyrimus ir inovacijas skatinti investicijas, nebeinvestuojant į novatoriškumą praradusius arba jau taikomus projektus ir nedubliuojant ar neišstumiant privačiojo sektoriaus finansavimo.** Jų Europos pridėtinė vertė turėtų būti aiški;

Pakeitimas 4

Pasiūlymas dėl sprendimo 7 konstatuojamoji dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

(7) atsižvelgiant į svarbų mokslinių tyrimų ir inovacijų indėlį sprendžiant maisto, žemės ūkio, kaimo plėtros ir bioekonomikos sričių uždavinius ir siekiant pasinaudoti atitinkamomis mokslinių tyrimų ir inovacijų galimybėmis, užtikrinant glaudžią sinergiją su bendra žemės ūkio politika, pagal specialiąją

(7) atsižvelgiant į svarbų mokslinių tyrimų ir inovacijų indėlį sprendžiant maisto, žemės ūkio, **žuvininkystės ir akvakultūros**, kaimo plėtros ir bioekonomikos sričių uždavinius ir siekiant pasinaudoti atitinkamomis mokslinių tyrimų ir inovacijų galimybėmis, užtikrinant glaudžią sinergiją su bendra

programą vykdomai veiklai paremti 2021–2027 m. laikotarpiu veiksmų grupei „Maistas ir **gamtos ištekliai**“ bus skirta **10** mlrd. EUR;

žemės ūkio politika **ir bendra žuvininkystės politika**, pagal specialiąją programą vykdomai veiklai paremti 2021–2027 m. laikotarpiu veiksmų grupei „Maistas, **gamtos ištekliai, jūros ir vandenynai**“ bus skirta **16** mlrd. EUR;

Pakeitimas 5

Pasiūlymas dėl sprendimo 2 straipsnio 2 dalies a punktas

Komisijos siūlomas tekstas

a) *stiprinti* ir skleisti kompetenciją;

Pakeitimas

a) **remti mokslą, mokslinius tyrimus ir inovacijas, stiprinti** ir skleisti kompetenciją;

Pakeitimas 6

Pasiūlymas dėl sprendimo 2 straipsnio 2 dalies b punktas

Komisijos siūlomas tekstas

b) didinti įvairių sektorių ir sričių bendradarbiavimą;

Pakeitimas

b) didinti įvairių sektorių ir **mokslo** sričių bendradarbiavimą;

Pakeitimas 7

Pasiūlymas dėl sprendimo 2 straipsnio 2 dalies c punktas

Komisijos siūlomas tekstas

c) visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje sujungti ir plėtoti mokslinių tyrimų infrastruktūrą;

Pakeitimas

c) visoje Europos mokslinių tyrimų erdvėje sujungti ir plėtoti mokslinių tyrimų infrastruktūrą **didinant Europos konkurencingumą ir užtikrinant jos pirmavimą mokslinių tyrimų ir inovacijų srityje**;

Pakeitimas 8

**Pasiūlymas dėl sprendimo
2 straipsnio 2 dalies d punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

d) stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą;

Pakeitimas

d) stiprinti tarptautinį bendradarbiavimą ***siekiant didinti našumą ir konkurencingumą vidaus rinkoje bei spręsti socialinius uždavinius;***

Pakeitimas 9

**Pasiūlymas dėl sprendimo
2 straipsnio 2 dalies f punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

f) skatinti atvirąjį mokslą ir užtikrinti jo matomumą visuomenėje ir atvirą prieigą prie rezultatų;

Pakeitimas

f) skatinti atvirąjį mokslą ir užtikrinti jo matomumą visuomenėje ir atvirą prieigą prie rezultatų, ***taip visų pirma didinant MVĮ inovacines galimybes;***

Pakeitimas 10

**Pasiūlymas dėl sprendimo
2 straipsnio 2 dalies k punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

k) įtraukti piliečius ir ***galutinius naudotojus*** į bendro projektavimo ir bendro kūrimo procesus;

Pakeitimas

k) įtraukti piliečius, ***pilietinės visuomenės ir galutinių naudotojų organizacijas į mokslinių tyrimų ir inovacijų darbotvarkės rengimą, įskaitant*** bendro projektavimo ir bendro kūrimo procesus;

Pakeitimas 11

**Pasiūlymas dėl sprendimo
2 straipsnio 2 dalies n punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

n) gerinti inovacijų gebėjimus;

Pakeitimas

n) gerinti inovacijų gebėjimus ***siekiant didinti MVĮ konkurencingumą ir tvarumą***

ir siekti tikrų pokyčių atskirų asmenų bei visos visuomenės gyvenime;

Pakeitimas 12

Pasiūlymas dėl sprendimo 2 straipsnio 2 dalies o punktas

Komisijos siūlomas tekstas

o) skatinti novatoriškų įmonių, visų pirma MVĮ, kūrimą ir jų veiklos **plėtimą**;

Pakeitimas

o) skatinti novatoriškų įmonių, visų pirma **startuolių ir** MVĮ, kūrimą ir jų veiklos **masto augimą**;

Pakeitimas 13

Pasiūlymas dėl sprendimo 2 straipsnio 2 dalies p punktas

Komisijos siūlomas tekstas

p) gerinti galimybes gauti rizikos kapitalą, **visų pirma** kai perspektyvaus finansavimo rinkoje nėra.

Pakeitimas

p) gerinti galimybes, **visų pirma startuolių ir MVĮ galimybes**, gauti rizikos kapitalą, kai perspektyvaus finansavimo rinkoje nėra.

Pakeitimas 14

Pasiūlymas dėl sprendimo 3 straipsnio 1 dalies 2 punkto e papunktis

Komisijos siūlomas tekstas

e) I priedo II veiklos srities 5 skirsnyje aprašyta veiksmų grupė „Maistas **ir** gamtos ištekliai“;

Pakeitimas

e) I priedo II veiklos srities 5 skirsnyje aprašyta veiksmų grupė „Maistas, gamtos **ištekliai, jūros ir vandenynai**“;

Pakeitimas 15

Pasiūlymas dėl sprendimo 4 straipsnio 1 dalis

Komisijos siūlomas tekstas

1. Pagal Reglamento ... Bendrosios programos / dalyvavimo taisyklių reglamento 9 straipsnio 1 dalį specialiosios programos įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas sudaro **94 100 000 000 EUR dabartinėmis** kainomis.

Pakeitimas

1. Pagal Reglamento ... [Bendrosios programos / dalyvavimo taisyklių reglamento] 9 straipsnio 1 dalį specialiosios programos įgyvendinimo 2021–2027 m. finansinis paketas sudaro **120 000 000 000 EUR bazinių metų** kainomis.

Pakeitimas 16

**Pasiūlymas dėl sprendimo
5 straipsnio 1 dalies įžanginė dalis**

Komisijos siūlomas tekstas

1. Kiekvienai misijai gali būti sukurta misijos valdyba. Ją sudaro maždaug 15 aukšto lygio asmenų, įskaitant atitinkamų galutinių naudotojų atstovus. Misijos **grupė** pataria dėl:

Pakeitimas

1. Kiekvienai misijai gali būti sukurta misijos valdyba. Ją sudaro maždaug 15 aukšto lygio asmenų, įskaitant atitinkamų galutinių naudotojų atstovus, **paskirtus Komisijos laikantis nepriklausomos ir skaidrios atrankos procedūros**. Misijos **grupė, be kita ko, sudaro akademinės bendruomenės, mokslinių tyrimų ir technologijų organizacijų, įvairaus dydžio įmonių ir atitinkamų galutinių naudotojų atstovai bei pilietinės visuomenės organizacijos**. Jie pataria dėl:

Pakeitimas 17

**Pasiūlymas dėl sprendimo
5 straipsnio 1 dalies c punktas**

Komisijos siūlomas tekstas

c) ekspertų vertintojų atrankos, ekspertų vertintojų instruktavimo ir vertinimo kriterijų bei jų lyginamojo svorio;

Pakeitimas

c) ekspertų vertintojų atrankos, ekspertų vertintojų instruktavimo ir vertinimo kriterijų bei jų lyginamojo svorio, **ekspertų vertintojų interesų konflikto vengimo**;

Pakeitimas 18

Pasiūlymas dėl sprendimo 5 straipsnio 1 dalies e a punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*ea) aiškių ir išmatuojamų misijos
tikslų ir rezultatų;*

Pakeitimas 19

Pasiūlymas dėl sprendimo 5 straipsnio 1 dalies e b punktas (naujas)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*eb) misijos verslo potencialo
įvertinimo;*

Pakeitimas 20

Pasiūlymas dėl sprendimo I priedo 14 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Pagal programą „Europos horizontas“ bus teikiama tikslinė parama atvirai prieigai prie mokslinių publikacijų, mokslo informacijos šaltinių ir kitų duomenų šaltinių. Sklaidos ir žinių sklaidimo veikla taip pat bus remiama bendradarbiaujant su kitomis ES programomis, be kita ko, grupuojant rezultatus ir duomenis ir sudarant jų rinkinius pagal kalbas ir formatus tikslinėms auditorijoms ir piliečių, pramonės, viešojo administravimo institucijų, akademinės bendruomenės, pilietinės visuomenės organizacijų ir politikos formuotojų tinklams. Tuo tikslu įgyvendinant programą „Europos horizontas“ gali būti naudojamos pažangios technologijos ir duomenų analizės priemonės.

Pagal programą „Europos horizontas“ bus teikiama tikslinė parama atvirai prieigai prie mokslinių publikacijų, mokslo informacijos šaltinių ir kitų duomenų šaltinių. Sklaidos ir žinių sklaidimo veikla taip pat bus remiama bendradarbiaujant su kitomis ES programomis, be kita ko, grupuojant rezultatus ir duomenis ir sudarant jų rinkinius pagal kalbas ir formatus tikslinėms auditorijoms ir piliečių, pramonės, viešojo administravimo institucijų, akademinės bendruomenės, pilietinės visuomenės organizacijų ir politikos formuotojų tinklams. Tuo tikslu įgyvendinant programą „Europos horizontas“ gali būti naudojamos pažangios technologijos ir duomenų analizės priemonės. ***Komisija įdiegs priemonę, kad tikruoju laiku visuomenei skelbtų duomenis apie programas***

įgyvendinimą, įskaitant duomenis apie dalyvius, finansavimo sumas ir rezultatų panaudojimą rinkoje.

Pakeitimas 21

Pasiūlymas dėl sprendimo I priedo 15 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Tinkama parama bus teikiama mechanizmams, kurie apie programą informuoja potencialius pareiškėjus (pvz., nacionaliniai informacijos centrai).

Pakeitimas

Bus teikiama *tinkama parama* mechanizmams, kurie apie programą informuoja potencialius pareiškėjus *ir piliečius, rengiant informavimo kampanijas ir kitas propagavimo iniciatyvas* (pvz., nacionaliniai informacijos centrai).

Pakeitimas 22

Pasiūlymas dėl sprendimo I priedo I dalies 2 punkto 2.1 papunkčio 7 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

MSCV padeda užtikrinti didesnę **ERA** efektyvumą, konkurencingumą ir patrauklumą pasauliniu mastu. **Šiuos tikslus galima pasiekti** dėmesį skiriant naujos kartos aukštos kvalifikacijos tyrėjams ir teikiant paramą būsimiesiems talentams visoje ES ir už jos ribų; skatinant naujų žinių ir idėjų sklaidą ir taikymą Europos politikoje, ekonomikoje ir visuomenėje, be kita ko, gerinant informacijos apie mokslą komunikaciją ir naudojantis visuomenės informavimo priemonėmis; sudarant palankesnes sąlygas mokslinius tyrimus vykdančių organizacijų bendradarbiavimui; taip pat užtikrinant didelį struktūrinį poveikį Europos mokslinių tyrimų erdvei, skatinant atverti darbo rinką ir nustatant kokybiško mokymo, patrauklių darbo sąlygų ir atviro priėmimo į darbą procedūrų standartus visiems tyrėjams.

Pakeitimas

MSCV padeda užtikrinti didesnę **Europos mokslinių tyrimų erdvės** efektyvumą, konkurencingumą ir patrauklumą pasauliniu mastu. **Šių tikslų siekiama:** dėmesį skiriant naujos kartos aukštos kvalifikacijos tyrėjams ir teikiant paramą būsimiesiems talentams visoje ES ir už jos ribų; skatinant naujų žinių ir idėjų sklaidą ir taikymą Europos politikoje, ekonomikoje ir visuomenėje, be kita ko, gerinant informacijos apie mokslą komunikaciją ir naudojantis visuomenės informavimo priemonėmis; sudarant palankesnes sąlygas mokslinius tyrimus vykdančių organizacijų bendradarbiavimui; taip pat užtikrinant didelį struktūrinį poveikį Europos mokslinių tyrimų erdvei, skatinant atverti darbo rinką ir nustatant kokybiško mokymo, patrauklių darbo sąlygų ir atviro, **skaidraus ir privalumais pagrįsto** priėmimo į darbą procedūrų standartus

visiems tyrėjams.

Pakeitimas 23

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo I dalies 3 punkto 3.1 papunkčio 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Bendras tikslas yra **ap rūpinti Europą** pasaulinio lygio tvaria mokslinių tyrimų infrastruktūra, **kurios** būtų **atviros ir prieinamos** visiems tyrėjams Europoje ir už jos ribų, ir visapusiškai panaudoti jų potencialą mokslinei pažangai ir inovacijoms. Pagrindiniai tikslai yra mažinti mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemos susiskaidymą, vengiant veiksmų dubliavimo, ir geriau koordinuoti mokslinių tyrimų infrastruktūrų plėtrą ir naudojimą. Labai svarbu didinti galimybes Europos tyrėjams atvirai naudotis mokslinių tyrimų infrastruktūromis ir naudojantis Europos atvirojo mokslo debesiją (angl. EOSC) didinti prieigą prie skaitmeninių mokslinių tyrimų išteklių sprendžiant konkrečią problemą – šiuo metu nepakankamą atvirojo mokslo ir atvirųjų duomenų metodų populiarumą. ES taip pat reikia reaguoti į spartų pasaulinės konkurencijos dėl talentų didėjimą pritraukiant trečiųjų šalių tyrėjus dirbti Europos pasaulinio lygio mokslinių tyrimų infrastruktūrose. Europos pramonės konkurencingumo didinimas taip pat yra pagrindinis tikslas, kurį įgyvendinant remiamos svarbiausios technologijos ir paslaugos, aktualios mokslinių tyrimų infrastruktūroms ir jų naudotojams, o kartu gerinamos sąlygos teikti novatoriškus sprendimus.

Pakeitimas

Bendras tikslas yra **pagerinti Europos apsirūpinimą** pasaulinio lygio tvaria mokslinių tyrimų infrastruktūra, **kuri** būtų **atvira ir prieinama** visiems tyrėjams Europoje ir už jos ribų, ir visapusiškai panaudoti jų potencialą mokslinei pažangai ir inovacijoms. Pagrindiniai tikslai yra mažinti mokslinių tyrimų ir inovacijų ekosistemos susiskaidymą, **užtikrinti nuolatinę modernizaciją**, vengiant veiksmų dubliavimo, ir geriau koordinuoti mokslinių tyrimų infrastruktūrų, **įskaitant ES, ypač ERPF, lėšomis finansuojamą mokslinių tyrimų infrastruktūrą**, plėtrą, **naudojimą ir prieinamumą, taip pat jų aktyvesnę naudojimą programos „Europos horizontas“ projektuose. Taip bus užtikrinta akivaizdi sinergija tarp programos „Europos horizontas“ ir vykdomų nacionalinių ir regioninių strategijų**. Labai svarbu **kartu** didinti galimybes Europos tyrėjams atvirai naudotis mokslinių tyrimų infrastruktūromis ir naudojantis Europos atvirojo mokslo debesiją (angl. EOSC) didinti prieigą prie skaitmeninių mokslinių tyrimų išteklių, sprendžiant konkrečią problemą – šiuo metu nepakankamą atvirojo mokslo ir atvirųjų duomenų metodų populiarumą. ES taip pat reikia reaguoti į spartų pasaulinės konkurencijos dėl talentų didėjimą pritraukiant trečiųjų šalių tyrėjus dirbti Europos pasaulinio lygio mokslinių tyrimų infrastruktūrose. Europos pramonės konkurencingumo didinimas taip pat yra pagrindinis tikslas, kurį įgyvendinant remiamos svarbiausios technologijos ir paslaugos, aktualios mokslinių tyrimų infrastruktūroms ir jų

naudotojams, o kartu gerinamos sąlygos teikti *ir naudoti* novatoriškus sprendimus.

Pakeitimas 24

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 2 punkto 2.2 papunkčio 2.2.2 dalies įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

2.2.2. Kultūros paveldas

2.2.2. Kultūros paveldas *ir turizmas*

Pakeitimas 25

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 2 punkto 2.2 papunkčio 2.2.2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Kultūros paveldas yra mūsų gyvenimo pagrindas, prasmingas bendruomenėms, grupėms ir visuomenėms ir suteikiantis priklausymo jausmą. Tai – tiltas, jungiantis mūsų visuomenių praeitį ir ateitį. Jis yra vietos ekonomikos varomoji jėga ir galingas *kūrybinio* ir kultūros sektorių įkvėpimo šaltinis. Viso mūsų kultūros paveldo potencialo prieinamumas, išsaugojimas, apsaugojimas, atkūrimas, permąstymas ir panaudojimas yra svarbūs uždaviniai šiandieninei kartai ir būsimoms kartoms. Kultūros paveldas yra pagrindinis informacijos ir įkvėpimo šaltinis menų, tradicinių amatų, kultūros, verslo ir *kūrybiniam* sektoriams, kurie skatina tvarų ekonomikos augimą, naujų darbo vietų kūrimą ir išorės prekybą.

Kultūros paveldas yra mūsų gyvenimo pagrindas, prasmingas bendruomenėms, grupėms ir visuomenėms ir suteikiantis priklausymo jausmą. Tai – tiltas, jungiantis mūsų visuomenių praeitį ir ateitį. Jis yra vietos ekonomikos varomoji jėga ir galingas *kūrybos* ir kultūros *bei turizmo* sektorių įkvėpimo šaltinis. Viso mūsų kultūros paveldo potencialo prieinamumas, išsaugojimas, apsaugojimas, atkūrimas, permąstymas ir panaudojimas yra svarbūs uždaviniai šiandieninei kartai ir būsimoms kartoms. Kultūros paveldas yra pagrindinis informacijos ir įkvėpimo šaltinis menų, tradicinių amatų, kultūros, verslo, *kūrybos* ir *turizmo* sektoriams, kurie skatina tvarų ekonomikos augimą, naujų darbo vietų kūrimą ir išorės prekybą.

Pakeitimas 26

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 2 punkto 2.2 papunkčio 2.2.2 dalies 2 pastraipos 3 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– susieti kultūros paveldą su naujais

– susieti kultūros paveldą su naujais

kūrybiniais sektoriais;

kūrybos sektoriais *ir turizmu*;

Pakeitimas 27

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 2 punkto 2.2 papunkčio 2.2.2 dalies 2 pastraipos 3 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- *metodai, inovacinės technologijos, veiklos skaitmeninimas ir profesiniai įgūdžiai turizmo sektoriuje;*

Pakeitimas 28

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 2 punkto 2.2 papunkčio 2.2.2 dalies 2 pastraipos 3 b įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- *turizmo vystymo praktinės žinios, taip pat problemos ir galimybės;*

Pakeitimas 29

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 2 punkto 2.2 papunkčio 2.2.4 dalies 2 pastraipos 2 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- visuomenės pajėgumai geriau valdyti ir mažinti nelaimių riziką, be kita ko, taikant gamtinius sprendimus, gerinant prevenciją, pasirengimą ir reagavimą į esamą ir naują riziką;

- visuomenės *ir jautriai į vadinamuosius force majeure įvykius reaguojančių įmonių, pavyzdžiui, kelionių ir turizmo sektoriaus*, pajėgumai geriau valdyti ir mažinti nelaimių riziką, be kita ko, taikant gamtinius sprendimus, gerinant prevenciją, pasirengimą ir reagavimą į esamą ir naują riziką;

Pakeitimas 30

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 2 punkto 2.2 papunkčio 2.2.4 dalies 2 pastraipos 3 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- ***išmetamo teršalų kiekio mažinimo ir prisitaikymo prie klimato kaitos veiksmai;***

Pakeitimas 31

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 3 punkto 3.2 papunkčio 3.2.5 dalies 2 pastraipos 2 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- naujos kartos interneto ***programos*** ir paslaugos vartotojams, pramonei ir visuomenei, pagrįstos pasitikėjimu, sąveika, geresne duomenų naudotojų kontrole, skaidria prieigos kalba, naujomis daugialypės terpės sąveikos koncepcijomis, visa apimančia ir labai individualizuota prieiga prie objektų, informacijos ir turinio, įskaitant ***įkyrią*** ir patikimą žiniasklaidą, socialinę žiniasklaidą ir socialinius tinklus;

- naujos kartos interneto ***prietaikos*** ir paslaugos vartotojams, pramonei ir visuomenei, pagrįstos pasitikėjimu, sąveika, geresne duomenų naudotojų kontrole, skaidria prieigos kalba, naujomis daugialypės terpės sąveikos koncepcijomis, visa apimančia ir labai individualizuota prieiga prie objektų, informacijos ir turinio, įskaitant ***įtraukią*** ir patikimą žiniasklaidą, socialinę žiniasklaidą ir socialinius tinklus, ***elektroninę prekybą;***

Pakeitimas 32

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 3 punkto 3.2 papunkčio 3.2.9 dalies 3 pastraipos 2 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- „Copernicus“: ***inovatyvios programos***, visuotinis panaudojimas ir tarptautiniai partneriai, paslaugų patikimumas ir tobulinimas, tiekimo grandinių, jutiklių, sistemų ir misijų idėjų tvarumas (pvz., aukštybinės platformos, bepiločiai orlaiviai, lengvi palydovai); kalibravimas ir patvirtinimas; tvarus paslaugų naudojimas ir poveikis visuomenės problemoms; žemės stebėjimo duomenų metodai, didieji duomenys, skaičiavimo ištekliai ir algoritmų priemonės. Naujos kartos generavimo

- „Copernicus“: ***novatoriškos prietaikos***, visuotinis panaudojimas ir tarptautiniai partneriai, paslaugų patikimumas ir tobulinimas, tiekimo grandinių, jutiklių, sistemų ir misijų idėjų tvarumas (pvz., aukštybinės platformos, bepiločiai orlaiviai, lengvi palydovai); kalibravimas ir patvirtinimas; tvarus paslaugų naudojimas ir poveikis visuomenės problemoms; žemės stebėjimo duomenų metodai, didieji duomenys, skaičiavimo ištekliai ir algoritmų priemonės. Naujos kartos generavimo

sistemų kūrimas sprendžiant naujus iššūkius, tokius kaip klimato kaita ir saugumas;

sistemų kūrimas sprendžiant naujus iššūkius, tokius kaip **nelaimių rizikos mažinimas**, klimato kaita ir saugumas;

Pakeitimas 33

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.1 papunkčio 6 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Transportas užtikrina žmonių ir prekių judumą, kuris yra būtinas **integruotoje** Europos **bendrojoje rinkoje, teritorinę sanglaudą** bei **atvirą ir integracinę visuomenę**. **Kartu transportas** turi didelį neigiamą poveikį žmonių sveikatai, perkrovai, žemei, oro kokybei ir triukšmui, taip pat saugai, **kuris** sukelia daugybę ankstyvų mirčių ir padidėjusias socialines ir ekonomines išlaidas. Todėl tvaraus judumo ir transporto tinklai turi tapti švarūs, saugūs, išmanūs, saugūs, tylūs, patikimi ir prieinami, siūlydami vientisą integruotą paslaugą „nuo durų iki durų“.

Pakeitimas

Transportas užtikrina žmonių ir prekių judumą, kuris yra būtinas **integruotai** Europos **bendrai rinkai, vystymuisi, teritorinei sanglaudai** bei **atvirai ir integracinei visuomenei**. **Antra vertus, transporto sektoriaus tarša** turi didelį neigiamą poveikį žmonių sveikatai, perkrovai, žemei, oro kokybei ir triukšmui, taip pat saugai **ir** sukelia daugybę ankstyvų mirčių ir padidėjusias socialines ir ekonomines išlaidas. Todėl tvaraus judumo ir transporto tinklai turi tapti švarūs, saugūs, **prieinami visiems naudotojams ir visų rūšių transporto priemonėms**, išmanūs, saugūs, tylūs, patikimi ir prieinami, siūlydami vientisą integruotą **ir susietą** paslaugą „nuo durų iki durų“.

Pakeitimas 34

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.1 papunkčio 7 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Tačiau transporto ir energetikos sektoriaus problemos peržengia taršos mažinimo poreikio ribas. Reikia spręsti keletą problemų, įskaitant didėjančią skaitmeninių ir kosmoso technologijų paplitimą, vartotojų elgsenos pokyčius ir judumo modelius, naujus rinkos dalyvius ir **revoliucinguosius** verslo modelius, globalizaciją, didėjančią tarptautinę konkurenciją ir senėjančius, labiau mieste susitelkusius ir vis įvairesnius gyventojus.

Pakeitimas

Tačiau transporto ir energetikos sektoriaus problemos peržengia taršos mažinimo poreikio ribas. Reikia spręsti keletą problemų, įskaitant didėjančią skaitmeninių ir kosmoso technologijų paplitimą, vartotojų elgsenos pokyčius ir judumo modelius, naujus rinkos dalyvius ir **radikalius** verslo modelius, globalizaciją, didėjančią tarptautinę konkurenciją ir senėjančius, labiau mieste susitelkusius ir vis įvairesnius gyventojus, **taip pat kaimų**

ir priemiesčių gyventojus, kurie atskirti ir kuriems būtinas prieinamas transportas.

Pakeitimas 35

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.1 papunkčio 9 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Norint rasti naujų būdų spartinti švarių technologijų diegimą ir Europos ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo sprendimus, taip pat reikia didinti inovacijų paklausą. Ją gali paskatinti piliečių įgalėjimas, taip pat socialinių ir ekonominių bei viešojo sektoriaus inovacijų diegimas, kuris atvers galimybes taikyti platesnius metodus nei technologijomis pagrįstos inovacijos. Socialiniai ir ekonominiai tyrimai, apimantys, be kita ko, naudotojų poreikius ir naudojimo modelius, numatomą veiklą, aplinkos, ekonominius, socialinius ir elgsenos aspektus, verslo atvejus ir modelius bei išankstinius norminius standartų kūrimo tyrimus, taip pat palengvins veiksmus, skatinančius reguliavimo, finansavimo ir socialines inovacijas, įgūdžius, taip pat rinkos dalyvių ir *virtotojų* įsitraukimą ir įgalėjimą.

Pakeitimas

36

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.1 papunkčio 10 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Šios veiksmų grupės veiksmai visų pirma prisideda prie Energetikos sąjungos tikslų, taip pat prie bendrosios skaitmeninės rinkos tikslų, darbo vietų kūrimo,

AD\1169269LT.docx

17/37

Pakeitimas

Norint rasti naujų būdų spartinti švarių technologijų diegimą, *perėjimą prie atsinaujančiosios energijos sistemos* ir Europos ekonomikos priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo sprendimus, taip pat reikia didinti inovacijų paklausą. Ją gali paskatinti piliečių įgalėjimas, taip pat socialinių ir ekonominių bei viešojo sektoriaus inovacijų diegimas, kuris atvers galimybes taikyti platesnius metodus nei technologijomis pagrįstos inovacijos. Socialiniai ir ekonominiai tyrimai, apimantys, be kita ko, *visų* naudotojų poreikius ir naudojimo modelius, numatomą veiklą, aplinkos, ekonominius, socialinius ir elgsenos aspektus, verslo atvejus ir modelius bei išankstinius norminius standartų kūrimo tyrimus, taip pat palengvins veiksmus, skatinančius reguliavimo, finansavimo ir socialines inovacijas, įgūdžius, taip pat rinkos dalyvių, *virtotojų* ir *bendruomenių sektoriuje labai svarbus taikomųjų mokslinių tyrimų ir bandymų, kuriais siekiama diegti naujoves rinkoje, vaidmuo.*

Pakeitimas

Šios veiksmų grupės veiksmai visų pirma prisideda prie Energetikos sąjungos tikslų, taip pat prie bendrosios skaitmeninės rinkos tikslų, darbo vietų kūrimo,

PE625.455v02-00

ekonomikos augimo ir investicijų darbotvarkės, ES kaip pasaulinio masto dalyvės pozicijos stiprinimo, naujos ES pramonės politikos strategija, žiedinės ekonomikos, žaliavų iniciatyvos, saugumo sąjungos ir miestų darbotvarkės, taip pat prie ES bendrosios žemės ūkio politikos ir ES teisinių nuostatų dėl triukšmo ir oro taršos mažinimo.

ekonomikos augimo ir investicijų darbotvarkės, ES kaip pasaulinio masto dalyvės pozicijos stiprinimo, naujos ES pramonės politikos strategija, žiedinės ekonomikos, žaliavų iniciatyvos, saugumo sąjungos ir miestų darbotvarkės, **jūrų politikos**, taip pat prie ES bendrosios žemės ūkio politikos ir ES teisinių nuostatų dėl triukšmo ir oro taršos mažinimo.

Pakeitimas 37

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.2 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

ES siekia tapti pasaulio lydere prieinamų, saugių ir tvarių energetikos technologijų, kurios didina jos konkurencingumą pasaulinės vertės grandinėse ir pozicijas augančiose rinkose, srityje. Įvairios klimato, geografinės, aplinkosaugos ir socialinės bei ekonominės sąlygos ES, taip pat būtinybė užtikrinti **energetiko** saugumą ir prieigą prie žaliavų lemia plataus masto energetikos sprendimų, įskaitant ne techninio pobūdžio sprendimus, rinkinio poreikį. Kalbant apie atsinaujinančiosios energijos technologijas, išlaidos turi būti toliau mažinamos, našumas turi pagerėti, reikia tobulinti integraciją į energetikos sistemą ir sukurti pažangių technologijų. Kalbant apie iškastinį kurą, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas bus labai svarbus siekiant klimato tikslų.

Pakeitimas

ES siekia tapti pasaulio lydere prieinamų, saugių ir tvarių energetikos technologijų, kurios didina jos konkurencingumą pasaulinės vertės grandinėse ir pozicijas augančiose rinkose, srityje. Įvairios klimato, geografinės, aplinkosaugos ir socialinės bei ekonominės sąlygos ES, taip pat būtinybė užtikrinti **energijos tiekimo** saugumą ir prieigą prie žaliavų lemia plataus masto energetikos sprendimų, įskaitant ne techninio pobūdžio sprendimus, rinkinio poreikį. Kalbant apie atsinaujinančiosios energijos technologijas, išlaidos turi būti toliau mažinamos, našumas turi pagerėti, reikia tobulinti integraciją į energetikos sistemą ir sukurti pažangių technologijų. Kalbant apie iškastinį kurą, priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas bus labai svarbus siekiant klimato tikslų.

Integruojant atsinaujinančiąsias ir mažo anglies dioksido kiekio dujas svarbus vaidmuo tenka ir dujų infrastruktūrai.

Pakeitimas 38

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.2 dalies 2 pastraipos 1 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– Atsinaujinančiosios energijos technologijos ir elektros energijos gamybos, **šildymo ir aušinimo, tvarių** transporto degalų ir tarpinių vežėjų sprendimai įvairiais mastais ir plėtros etapais, pritaikyti prie geografinių sąlygų ir rinkų tiek ES, tiek visame pasaulyje;

Pakeitimas

– Atsinaujinančiosios energijos technologijos ir elektros energijos gamybos, **atsinaujinančiųjų** transporto degalų ir tarpinių vežėjų sprendimai įvairiais mastais ir plėtros etapais, pritaikyti prie geografinių sąlygų ir rinkų tiek ES, tiek visame pasaulyje;

Pakeitimas 39

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.2 dalies 2 pastraipos 3 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– technologijos ir sprendimai, kaip sumažinti iškastinio kuro pagrindu gaminamos elektros energijos gamybos įrenginių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, panaudojant CO₂ surinkimo, panaudojimo ir saugojimo technologiją (angl. *santrumpa* – CCUS).

Pakeitimas

– technologijos ir sprendimai, kaip sumažinti iškastinio kuro pagrindu gaminamos elektros energijos gamybos įrenginių išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, panaudojant CO₂ surinkimo, panaudojimo ir saugojimo technologiją (angl. CCUS), **taip pat sprendimai, kuriais gali būti padedama dujų forma saugoti perteklinę vėjo ir saulės elektros energiją.**

Pakeitimas 40

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.3 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Numatomas kintamos elektros energijos gamybos augimas ir perėjimas prie **didesnio** elektrinio šildymo, aušinimo ir transportavimo lemia būtinybę kurti naujus energetikos tinklų valdymo metodus. **Be** priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, **tikslas yra** užtikrinti energijos prieinamumą, saugumą ir tiekimo stabilumą, kuris bus pasiektas investuojant į **inovatyvias** tinklo infrastruktūros technologijas ir **inovatyvų** sistemos valdymą. Energijos kaupimas įvairiomis

Pakeitimas

Numatomas kintamos elektros energijos gamybos augimas ir perėjimas prie **labiau decentralizuotos gamybos**, elektrinio šildymo, aušinimo ir transportavimo lemia būtinybę kurti naujus energetikos tinklų valdymo metodus. **Neskaitant** priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo, **siekiama** užtikrinti energijos prieinamumą, saugumą ir tiekimo stabilumą, kuris bus pasiektas investuojant į **novatoriškas** tinklo infrastruktūros technologijas ir **novatorišką** sistemos

formomis vaidins esminį vaidmenį teikiant paslaugas tinklui, taip pat gerinant ir stiprinant tinklų pajėgumus. Labai svarbu išnaudoti įvairių tinklų (pvz., elektros tinklų, šildymo ir vėsinimo tinklų, dujų tinklų, transporto įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūros, vandenilio ir telekomunikacijų tinklų) ir **dalyvių** (pvz., pramonės objektų, duomenų centrų, savarankiškų gamintojų) sinergiją, siekiant išmanaus, integruoto atitinkamų infrastruktūrų eksploatavimo.

valdymą. Energijos kaupimas įvairiomis formomis vaidins esminį vaidmenį teikiant paslaugas tinklui, taip pat gerinant ir stiprinant tinklų pajėgumus. Labai svarbu išnaudoti įvairių tinklų (pvz., elektros tinklų, šildymo ir vėsinimo tinklų, dujų tinklų, transporto įkrovimo ir degalų papildymo infrastruktūros, vandenilio ir telekomunikacijų tinklų) ir **subjektų** (pvz., pramonės **ir žemės ūkio** objektų, duomenų centrų, savarankiškų gamintojų, **tinklų operatorių**) sinergiją, siekiant išmanaus, integruoto atitinkamų infrastruktūrų eksploatavimo.

Pakeitimas 41

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.3 dalies 2 pastraipos 1 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– **Elektros tinklų** technologijos ir priemonės, skirtos integruoti atsinaujinančiuosius energijos šaltinius ir naujas apkrovas, pvz., elektrinį judumą ir šilumos siurblius;

Pakeitimas

– **Tinklų** technologijos ir priemonės, skirtos integruoti atsinaujinančiuosius energijos šaltinius ir naujas apkrovas, pvz., elektrinį judumą ir šilumos siurblius;

Pakeitimas 42

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.4 dalies 4 pastraipos 7 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– pastatų energinio naudingumo stebėseną ir optimizavimą;

Pakeitimas

– pastatų, **įskaitant pastatus, skirtus turistų apgyvendinimui**, energinio naudingumo stebėseną ir optimizavimą;

Pakeitimas 43

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.4 dalies 4 pastraipos 9 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– esamų pastatų renovavimo procesai, siekiant energijos beveik nevartojančių pastatų tikslo.

– esamų pastatų renovavimo procesai, siekiant energijos beveik nevartojančių pastatų, *įskaitant pastatus, skirtus turistų apgyvendinimui*, tikslo.

Pakeitimas 44

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.5 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Manoma, kad iki 2050 m. daugiau kaip 80 proc. ES gyventojų gyvens miestų teritorijose, kuriose suvartojama *liūto dalį* turimų išteklių, įskaitant energiją, *ir kurios yra* ypač pažeidžiamos *nepalankiems meteorologiniams pokyčiams*, kurie blogėja dėl klimato kaitos ir gaivalinių nelaimių *jau dabar*, o ateityje padėtis bus *dar* prastesnė. Pagrindinis uždavinys yra visapusiškai reikšmingai padidinti bendrą energijos vartojimo ir išteklių naudojimo efektyvumą bei Europos miestų atsparumą klimato kaitai, sutelkiant *siekinius* į pastatų fondus, energetikos sistemas, judumą, klimato kaitą, taip pat vandenį, dirvožemį, oro kokybę, atliekas ir triukšmą.

Būtina ištirti ir išnaudoti sinergiją su ERPF lėšomis *finansuojamą* miestų *politiką* ir *veiklą*.

Pakeitimas

Manoma, kad iki 2050 m. daugiau kaip 80 proc. ES gyventojų gyvens miestų teritorijose, kuriose suvartojama *didžioji dalis* turimų išteklių, įskaitant energiją; *be to, šios vietovės bus* ypač pažeidžiamos *nepalankių meteorologinių pokyčių*, kurie *jau* blogėja dėl klimato kaitos, ir gaivalinių nelaimių, o ateityje padėtis bus *vis* prastesnė. Pagrindinis uždavinys yra visapusiškai reikšmingai padidinti bendrą energijos vartojimo ir išteklių naudojimo efektyvumą bei Europos miestų atsparumą klimato kaitai, sutelkiant *dėmesį* į pastatų fondus, energetikos sistemas, judumą, klimato kaitą, taip pat vandenį, dirvožemį, oro kokybę, atliekas ir triukšmą. *Būtina* ištirti ir išnaudoti sinergiją su ERPF lėšomis *finansuojama* miestų *politika* ir *veikla*.

Be to, ypatingą dėmesį reikės atkreipti į kitų 20 proc. ES gyventojų, gyvenančių kaimo ir atokiose vietovėse, judumą ir saugumą, ieškant veiksmingiausių ir efektyviausių strategijų tiek transporto (infrastruktūra, pažangus ir sąveikus judumas), tiek energetikos sektoriuose siekiant užtikrinti didžiausią saugumą logistikos ir energetikos srityse.

Pakeitimas 45

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.5 dalies 2 pastraipos 3 įtrauka

– Piliečių gyvenimo kokybė, saugus susisiekimasis, miesto socialinės inovacijos, miestų žiedinė ekonomika ir atsinaujinimo pajėgumai, mažesnis neigiamas poveikis aplinkai ir mažesnė tarša;

– Piliečių *ir lankytojų* gyvenimo kokybė, saugus susisiekimasis, miesto socialinės inovacijos, miestų žiedinė ekonomika ir atsinaujinimo pajėgumai, mažesnis neigiamas poveikis aplinkai ir mažesnė tarša, *pažangios lankytinos vietovės*;

Pakeitimas 46

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.6 dalies 1 pastraipa

Perėjimas prie švarių technologijų, junglumas ir automatizavimas priklausys nuo to, *kad* orlaiviai, transporto priemonės ir laivai bus suprojektuoti ir gaminami laiku, integruojant įvairias technologijas ir pagreitinus jų įdiegimą. Komforto, efektyvumo ir prieinamumo didinimas, kartu mažinant viso produkto gyvavimo ciklo poveikį aplinkai, žmonių sveikatai ir energijos naudojimui, išlieka svarbiausi tikslai. *Inovatyvi*, labai galinga transporto infrastruktūra yra būtina norint tinkamai valdyti visas transporto rūšis, atsižvelgiant į padidėjusį judumo poreikį ir sparčiai besikeičiančias technologijas. Integruotas požiūris į infrastruktūrą ir transporto priemonių / laivų / orlaivių kūrimą nusipelno ypatingo dėmesio, siekiant sumažinti poveikį energetikai ir aplinkai.

Perėjimas prie švarių technologijų, junglumas ir automatizavimas priklausys nuo to, *ar* orlaiviai, transporto priemonės ir laivai bus suprojektuoti ir gaminami laiku, integruojant įvairias technologijas ir pagreitinus jų įdiegimą. Komforto, efektyvumo ir prieinamumo didinimas, kartu mažinant viso produkto gyvavimo ciklo poveikį aplinkai, žmonių sveikatai ir energijos naudojimui, išlieka svarbiausi tikslai. *Novatoriška*, labai galinga, *sąveiki, įvairiarūšė* transporto infrastruktūra yra būtina norint tinkamai valdyti visas transporto rūšis, atsižvelgiant į padidėjusį judumo poreikį ir sparčiai besikeičiančias technologijas. Integruotas požiūris į infrastruktūrą ir transporto priemonių / laivų / orlaivių kūrimą nusipelno ypatingo dėmesio *ir* siekiant sumažinti poveikį energetikai ir aplinkai.

Pakeitimas 47

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.6 dalies 2 pastraipos 4 įtrauka

– naujos statybos, infrastruktūros

– naujos statybos, infrastruktūros

eksploatavimo ir priežiūros medžiagos, technologijos ir metodai, užtikrinantys patikimą tinklo prieinamumą ir viso gyvavimo ciklo principą;

eksploatavimo, *stebėsenos* ir priežiūros medžiagos, technologijos ir metodai, užtikrinantys patikimą tinklo prieinamumą ir viso gyvavimo ciklo principą;

Pakeitimas 48

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.6 dalies 2 pastraipos 5 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– *elektromobilumas;*

Pakeitimas 49

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.7 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

Kad ES pasiektų savo oro kokybės, klimato kaitos ir energetikos tikslus, įskaitant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą 60 proc. iki 2050 m., taip pat triukšmo mažinimo tikslą, reikės persvarstyti visą judumo sistemą, įskaitant naudotojus, transporto priemones, degalus ir infrastruktūrą. Taip pat reikės įdiegti netaišios alternatyvios energijos sprendimus ir pradėti naudoti rinkoje nulinių emisijų transporto priemones / laivus / orlaivius. **Be** žalingo šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo poveikio transportas labai prisideda prie prastos oro kokybės ir triukšmo Europoje, sukeldamas neigiamą poveikį piliečių sveikatai¹⁸. Atsižvelgiant į automobilių, autobusų ir lengvųjų transporto priemonių elektrifikavimo ir kuro elementų naudojimo pažangą, būtina paspartinti mokslinių tyrimų ir inovacijų sprendimus kituose sektoriuose, pavyzdžiui, aviacijoje, jūrų, vidaus vandenų laivyboje ir *sunkvežimių technologijose*.

Kad ES pasiektų savo oro kokybės, klimato kaitos ir energetikos tikslus, įskaitant išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekio sumažinimą 60 proc. iki 2050 m., taip pat triukšmo mažinimo tikslą, reikės persvarstyti visą judumo sistemą, įskaitant naudotojus, transporto priemones, degalus ir infrastruktūrą. Taip pat reikės įdiegti netaišios alternatyvios energijos sprendimus ir pradėti naudoti rinkoje nulinių emisijų transporto priemones / laivus / orlaivius. **Neskaitant** žalingo šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetimo poveikio, transportas labai prisideda prie prastos oro kokybės ir triukšmo Europoje, sukeldamas neigiamą poveikį piliečių sveikatai¹⁸. Atsižvelgiant į automobilių, autobusų ir lengvųjų transporto priemonių elektrifikavimo ir kuro elementų naudojimo pažangą, būtina paspartinti mokslinių tyrimų ir inovacijų sprendimus kituose sektoriuose, pavyzdžiui, aviacijoje, jūrų, vidaus vandenų laivyboje, *kelių transporto ir turizmo sektoriuose*.

¹⁸ Beveik trečdaliui miestuose gyvenančių ES piliečių tenka padidintas teršalų koncentracijos lygis.

¹⁸ Beveik trečdaliui miestuose gyvenančių ES piliečių tenka padidintas teršalų koncentracijos lygis.

Pakeitimas 50

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.7 dalies 2 pastraipos 1 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– Visų transporto rūšių **elektrifikavimas (pvz., baterijos, kuro elementai, hibridizacija ir kt.)**, įskaitant naujas transporto priemonių / laivų / orlaivių galios pavarų, greito įkrovimo / degalų pildymo, energijos surinkimo technologijas ir patogias bei prieinamas sąsajas su įkrovimo infrastruktūra, užtikrinant sąveiką ir vientisą paslaugų teikimą; netaršioms ir mažataršėms transporto priemonėms skirtų konkurencingų, saugių, našių ir tvarių baterijų kūrimas ir diegimas;

Pakeitimas

– Visų transporto rūšių **priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas**, įskaitant naujas transporto priemonių / laivų / orlaivių galios pavarų, greito įkrovimo / degalų pildymo, energijos surinkimo technologijas ir patogias bei prieinamas sąsajas su įkrovimo infrastruktūra, užtikrinant sąveiką ir vientisą paslaugų teikimą; netaršioms ir mažataršėms transporto priemonėms skirtų konkurencingų, saugių, našių ir tvarių baterijų kūrimas ir diegimas;

Pakeitimas 51

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.7 dalies 2 pastraipos 1 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– **parama masinei Europos baterijų elementų gamybai ir visiškai konkurencingai vertės grandinei Europoje; pirmavimo pramonės srityje sutvirtinimas spartinant mokslinius tyrimus ir inovacijas, kurie remtų pažangias, pvz., ličio jonų, arba radikalias, pvz., kietojo kūno, technologijas;**

Pakeitimas 52

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.7 dalies 2 pastraipos 2 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– tvarūs nauji degalai ir naujos pažangiosios transporto priemonės / laivai / orlaiviai, skirti esamiems ir būsimiems judumo modeliams ir palaikymo infrastruktūrai; technologijos ir į naudotojus orientuoti sąveikos ir vientiso paslaugų teikimo sprendimai;

Pakeitimas

– tvarūs nauji degalai ir naujos pažangiosios transporto priemonės / laivai / orlaiviai, skirti esamiems ir būsimiems judumo modeliams ir palaikymo infrastruktūrai; technologijos ir į naudotojus orientuoti sąveikos ir vientiso paslaugų teikimo sprendimai; ***tylesni ir labiau aplinką tausojantys orlaiviai („Švarus dangus 2“)***;

Pakeitimas 53

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.7 dalies 2 pastraipos 2 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– ***parama efektyviai išteklius naudojančiam ir aplinkai nekenkiančiam transportui užtikrinant, kad orlaiviai, transporto priemonės ir laivai būtų švaresni ir tylesni, siekiant sumažinti transporto sistemų poveikį klimatui ir aplinkai, kuriant pažangią įrangą, infrastruktūras ir paslaugas ir gerinant transportą ir judumą miesto teritorijose;***

Pakeitimas 54

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.7 dalies 2 pastraipos 3 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– ***parama geresniam judumui, mažesnėms spūstims, didesnei saugai ir saugumui labai sumažinant eismo spūstis; labai patobulinant keleivių ir krovinių judumą; kuriant naujas krovinių transporto ir logistikos koncepcijas, mažinant avarijų skaičių, žūčių bei aukų***

Pakeitimas 55

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.8 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Pažangus judumas padės užtikrinti judumo „nuo durų iki durų“ ir visų jo komponentų efektyvumą, saugą ir atsparumą, visų pirma naudojant skaitmenines technologijas, pažangią palydovinę navigaciją (EGNOS / „Galileo“) ir dirbtinį intelektą. Naujos technologijos padės optimizuoti transporto infrastruktūros ir tinklų naudojimą bei efektyvumą, gerinti **daugiaformatį ryšį** ir junglumą, optimizuoti eismo valdymą ir sudaryti sąlygas **inovatyviems** transporto sprendimams ir paslaugoms, taip **sumažinant** perkrovą ir neigiamą poveikį aplinkai, suteikiant geresnes judumo ir logistikos paslaugas piliečiams ir įmonėms. Susietasis ir automatizuotas judumas kartu su didelio poveikio infrastruktūra padidins visų transporto rūšių efektyvumą ir saugumą.

Pakeitimas

Pažangus judumas padės užtikrinti judumo „nuo durų iki durų“ ir visų jo komponentų efektyvumą, saugą ir atsparumą, visų pirma naudojant skaitmenines technologijas, pažangią palydovinę navigaciją (EGNOS / „Galileo“) ir dirbtinį intelektą. Naujos technologijos padės optimizuoti transporto infrastruktūros ir tinklų naudojimą bei efektyvumą, gerinti **daugiarūšiškumą** ir junglumą, optimizuoti eismo valdymą ir sudaryti sąlygas **novatoriškiems** transporto sprendimams ir paslaugoms, **kurie būtų prieinami naudotojams, visų pirma mažesnio judumo naudotojams**. Taip **bus sudarytos galimybės sumažinti** perkrovą ir neigiamą poveikį aplinkai, suteikiant geresnes judumo ir logistikos paslaugas piliečiams ir įmonėms. Susietasis ir automatizuotas judumas kartu su didelio poveikio infrastruktūra padidins visų transporto rūšių efektyvumą ir saugumą.

Pakeitimas 56

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.8 dalies 2 pastraipos 3 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– geležinkelių technologijos ir didelės talpos, tylios, sąveikios ir automatizuotos geležinkelių sistemos eksploatavimas;

Pakeitimas

– geležinkelių technologijos ir didelės talpos, **visapusiškai susietos**, tylios, sąveikios ir automatizuotos geležinkelių sistemos eksploatavimas;

Pakeitimas 57

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.8 dalies 2 pastraipos 3 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- *tarpvalybiniai vidaus vandenu keliai: sprendimai, susiję su ekonomiškai perspektyvia veikla, kuria siekiama pereiti prie automatizuotos, sujungtos, efektyvios, patikimos, saugios ir atsparios vandens kelių transporto sistemos, kuri būtų sujungta su kitomis transporto rūšimis;*

Pakeitimas 58

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.8 dalies 2 pastraipos 4 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- *susijusių, sąveikiųjų ir automatizuotų* judumo sistemos ir paslaugos, įskaitant technologinius sprendimus ir netechnologinius klausimus.

- *susijusios, sąveikiosios, suderintos ir automatizuotos* judumo sistemos ir paslaugos, įskaitant technologinius sprendimus ir netechnologinius klausimus.

Pakeitimas 59

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.8 dalies 2 pastraipos 4 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- *pažangiosios laivybos sprendimai siekiant užtikrinti, kad vandenyje vykdomos operacijos būtų saugesnės ir efektyvesnės.*

Pakeitimas 60

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.8 dalies 2 pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

- Jūrų transportas: parama jūrų transporto skaitmeninimo sistemoms ir paskatos jūrų greitkeliams;*

Pakeitimas 61

Pasiūlymas dėl sprendimo I priedo II dalies 5 punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. VEIKSMŲ GRUPĖ „MAISTAS IR
GAMTOS **IŠTEKLIAI**“

Pakeitimas

5. VEIKSMŲ GRUPĖ „MAISTAS,
GAMTOS **IŠTEKLIAI, JŪROS IR
VANDENYNAI**“

Pakeitimas 62

Pasiūlymas dėl sprendimo I priedo II dalies 5 punkto 5.1 papukčio 7 a pastraipa (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

*Jie visų pirma padės vykdyti misiją
„Švarios ir našios jūros ir vandenynai“,
išsamiai aprašytą konkrečioje darbo
programoje.*

Pakeitimas 63

Pasiūlymas dėl sprendimo I priedo II dalies 5 punkto 5.2 papunkčio 5.2.2 dalies 2 pastraipos 6 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– pritaikomi ir daugiafunkciai gamtosaugos sprendimai, kuriais sprendžiamos miestų, kaimo ir pakrančių regionų problemos, susijusios su klimato kaita, gaivalinėmis nelaimėmis, biologinės įvairovės nykimu, ekosistemų degradacija, tarša ir piliečių sveikata bei gerove;

– pritaikomi ir daugiafunkciai gamtosaugos sprendimai, kuriais sprendžiamos miestų, kaimo ir pakrančių regionų problemos, susijusios su klimato kaita, gaivalinėmis nelaimėmis, biologinės įvairovės nykimu, ekosistemų degradacija, tarša ir piliečių **ir lankytojų** sveikata bei gerove;

Pakeitimas 64

Pasiūlymas dėl sprendimo I priedo II dalies 5 punkto 5.2 papunkčio 5.2.4 dalies įžanginė dalis

5.2.4. **Jūra** ir vandenynai

5.2.4. **Jūros** ir vandenynai

Pakeitimas 65

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 5 punkto 5.2 papunkčio 5.2.4 dalies 2 pastraipos 6 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– mėlynosios vertės grandinės, jūrų erdvės daugkartinis naudojimas ir atsinaujinančiosios energijos sektoriaus didinimas jūrose ir vandenynuose, įskaitant tvarius mikrodumblis ir makrodumblis;

– mėlynosios vertės grandinės, **įskaitant pakrančių ir jūrų turizmą**, jūrų erdvės daugkartinis naudojimas ir atsinaujinančiosios energijos sektoriaus didinimas jūrose ir vandenynuose, įskaitant tvarius mikrodumblis ir makrodumblis;

Pakeitimas 66

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 5 punkto 5.2 papunkčio 5.2.4 dalies 2 pastraipos 8 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– mėlynosios inovacijos, įskaitant mėlynąją ir skaitmeninę ekonomiką ištisose pakrančių zonose, pakrančių miestuose ir uostuose, siekiant sustiprinti pakrantės rajonų atsparumą ir padidinti naudą piliečiams;

– mėlynosios inovacijos, įskaitant mėlynąją ir skaitmeninę ekonomiką ištisose pakrančių zonose, pakrančių miestuose ir uostuose, **taip pat pakrančių ir jūrų turizmas**, siekiant sustiprinti pakrantės rajonų atsparumą ir padidinti naudą piliečiams **ir lankytojams**;

Pakeitimas 67

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 5 punkto 5.2 papunkčio 5.2.4 dalies 2 pastraipos 8 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– mėlynosios inovacijos, įskaitant mėlynąją ir skaitmeninę ekonomiką ištisose pakrančių zonose, pakrančių miestuose ir **uostuose**, siekiant sustiprinti pakrantės rajonų atsparumą ir padidinti naudą piliečiams;

– mėlynosios inovacijos, įskaitant mėlynąją ir skaitmeninę ekonomiką ištisose pakrančių zonose, pakrančių miestuose, **uostuose ir salų regionuose**, siekiant sustiprinti pakrantės rajonų atsparumą ir padidinti naudą piliečiams;

Pakeitimas 68

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 5 punkto 5.2 papunkčio 5.2.5 dalies 2 pastraipos 3 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– vartotojų elgesys, gyvenimo būdas ir motyvacijos, skatinant socialines inovacijas ir visuomenės įtraukimą, siekiant geresnės sveikatos ir aplinkos tvarumo visoje maisto produktų grandinėje;

Pakeitimas

– vartotojų elgesys, gyvenimo būdas ir motyvacijos, skatinant socialines inovacijas ir visuomenės įtraukimą, siekiant geresnės sveikatos ir aplinkos tvarumo visoje maisto produktų grandinėje; ***bendradarbiavimas su kitomis kelionių ir turizmo pramonės įmonėmis.***

Pakeitimas 69

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 5 punkto 5.2 papunkčio 5.2.5 dalies 2 pastraipos 7 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– inovacijos ir maisto sistemos, skatinančios vietos inovacijas ir bendruomenių įgalėjimą, sąžiningą prekybą ir kainodarą, įtraukimą ir tvarumą, pasitelkiant ***pramonės įmonių***, vietos valdžios institucijų, mokslininkų ir visuomenės partnerystes.

Pakeitimas

– inovacijos ir maisto sistemos, skatinančios vietos inovacijas ir bendruomenių įgalėjimą, sąžiningą prekybą ir kainodarą, įtraukimą ir tvarumą, pasitelkiant ***įmonių, kurios gali labai prisidėti siekiant didelių gamybos ir vartojimo būdų pokyčių, pavyzdžiui, turizmo srityje***, vietos valdžios institucijų, mokslininkų ir visuomenės partnerystes.

Pakeitimas 70

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 6 punkto 6.2 papunkčio 6.2.2 dalies 2 pastraipos 3 punkto 2 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– atskirų sektorių, pavyzdžiui, energetikos, transporto, statybos, sveikatos apsaugos ir ***valdžios*** skaitmeninimas;

Pakeitimas

– atskirų sektorių, pavyzdžiui, energetikos, transporto, statybos, sveikatos apsaugos, ***valdžios*** ir ***turizmo*** skaitmeninimas;

Pakeitimas 71

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 6 punkto 6.2 papunkčio 6.2.2 dalies 2 pastraipos 5 punkto įžanginė dalis

Komisijos siūlomas tekstas

5. Maistas *ir* gamtos ištekliai

Pakeitimas

5. Maistas, gamtos ištekliai, **jūros ir vandenynai**

Pakeitimas 72

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo 4 dalies 1 punkto 3 pastraipos 4 a įtrauka (nauja)

Komisijos siūlomas tekstas

Pakeitimas

– **darbo programoje numatant tikslinį finansavimą ir (arba) pasiūlant specialias kvotas valstybių grupėms, kuriose pagal programos „Horizontas 2020“ veiksmus buvo didelės finansavimo spragos;**

Pakeitimas 73

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 3 punkto 3.1 papunkčio 10 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Suderinus skaitmeninių, bazinių didelio poveikio ir kosmoso technologijų, taip pat tvaraus žaliavų tiekimo veiklą, bus galima taikyti sistemingesnį požiūrį ir pasiekti spartesnę bei išsamesnę skaitmeninę ir pramoninę **transformaciją**. Taip bus užtikrinta, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos šiose srityse įsijungs į ES pramonės, skaitmeninimo, aplinkos apsaugos, energetikos ir klimato, žiedinės ekonomikos, žaliavų ir pažangiųjų medžiagų bei kosmoso politiką ir prisidės prie jos.

Pakeitimas

Suderinus skaitmeninių, bazinių didelio poveikio ir kosmoso technologijų, taip pat tvaraus žaliavų tiekimo veiklą, bus galima taikyti sistemingesnį požiūrį ir pasiekti spartesnę bei išsamesnę skaitmeninę ir pramoninę **pertvarką**. Taip bus užtikrinta, kad moksliniai tyrimai ir inovacijos šiose srityse įsijungs į ES pramonės, skaitmeninimo, aplinkos apsaugos, energetikos ir klimato, **judumo**, žiedinės ekonomikos, žaliavų ir pažangiųjų medžiagų bei kosmoso politiką ir prisidės prie jos.

Pakeitimas 74

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 3 punkto 3.2 papunkčio 3.2.8 dalies 3 pastraipos 3 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– **nepriklausomų energijos šaltinių elektrifikavimas** ir naudojimas pramoniniuose įrenginiuose, taip pat energijos ir išteklių mainai tarp pramonės įrenginių (pvz., naudojant pramoninę simbiozę);

Pakeitimas

– **elektrifikavimas ir netradicinių arba atsinaujinančiais ištekliais grindžiamų energijos šaltinių** naudojimas pramoniniuose įrenginiuose, taip pat energijos ir išteklių mainai tarp pramonės įrenginių (pvz., naudojant pramoninę simbiozę);

Pakeitimas 75

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.1 papunkčio 2 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Norėdama **atitikti** Paryžiaus **susitarimą**, ES turės pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio, efektyviai išteklius naudojančių ir atsparių ekonomikų bei visuomenių. Šis perėjimas bus grindžiamas esminiais technologijų ir paslaugų pokyčiais, naujais verslo ir vartotojų elgsenos būdais bei naujų valdymo formų **įtraukimu**. Siekiant apriboti visuotinę vidutinę temperatūrą iki mažiau nei 2 °C ir apriboti temperatūros padidėjimą iki 1,5 °C, reikalinga sparti energetikos sistemos priklausomybės nuo iškastinio kuro **mažinimas** pažanga ir reikšmingas šiltnamio efektą sukeliančių dujų **emisijų** sumažinimas transporto sektoriuje¹⁷. Taip pat prireiks naujų impulsų spartinant naujos kartos pažangą bei diegiant **inovatyvias** technologijas ir sprendimus, taigi ir panaudojant skaitmeninių ir kosmoso technologijų galimybes. Šių tikslų bus siekiama taikant integruotą požiūrį, įskaitant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, išteklių naudojimo efektyvumą, oro taršos mažinimą, prieigą prie žaliavų ir žiedinę ekonomiką.

Pakeitimas

Norėdama **įgyvendinti** Paryžiaus **susitarimo tikslus**, ES turės pereiti prie mažo anglies dioksido kiekio, efektyviai išteklius naudojančių ir atsparių ekonomikų bei visuomenių. Šis perėjimas bus grindžiamas esminiais technologijų ir paslaugų pokyčiais, naujais verslo ir vartotojų elgsenos būdais bei naujų valdymo formų **panaudojimu**. Siekiant apriboti visuotinę vidutinę temperatūrą iki mažiau nei 2 °C ir apriboti temperatūros padidėjimą iki 1,5 °C, reikalinga sparti energetikos sistemos priklausomybės nuo iškastinio kuro **mažinimo** pažanga ir reikšmingas šiltnamio efektą sukeliančių dujų **išmetimo** sumažinimas transporto sektoriuje¹⁷. **Šiuo metu transporto sektoriui tenka beveik ketvirtadalis viso Sąjungoje išmetamo ŠESD kiekio. Mažinant išmetamų ŠESD kiekį ir Sąjungos ekonomikos priklausomybę nuo iškastinio kuro labai svarbus vaidmuo tenka transporto sektoriui.** Taip pat prireiks naujų impulsų spartinant naujos kartos pažangą bei diegiant **novatoriškas** technologijas ir sprendimus, taigi ir panaudojant skaitmeninių ir kosmoso **bei**

automatizavimo technologijų galimybes. Šių tikslų bus siekiama taikant integruotą požiūrį, įskaitant priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą, išteklių naudojimo efektyvumą, oro taršos mažinimą, prieigą prie žaliavų ir žiedinę ekonomiką.

¹⁷ Kitų sektorių priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas aptartas kitose programos „Europos horizontas“ veiklos srities „Pasauliniai uždaviniai ir pramonės konkurencingumas“ dalyse.

¹⁷ Kitų sektorių priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimas aptartas kitose programos „Europos horizontas“ veiklos srities „Pasauliniai uždaviniai ir pramonės konkurencingumas“ dalyse.

Pakeitimas 76

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.1 papunkčio 7 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Tačiau transporto ir energetikos sektoriaus problemos peržengia taršos mažinimo poreikio ribas. Reikia spręsti keletą problemų, įskaitant didėjančią skaitmeninių ir *kosmoso* technologijų paplitimą, vartotojų elgsenos pokyčius ir judumo modelius, naujus rinkos dalyvius ir revoliucinguosius verslo modelius, globalizaciją, didėjančią tarptautinę konkurenciją ir senėjančius, labiau mieste susitelkusius ir vis įvairesnius gyventojus.

Pakeitimas

Tačiau transporto ir energetikos sektoriaus problemos peržengia taršos mažinimo poreikio ribas. Reikia spręsti keletą problemų, įskaitant didėjančią skaitmeninių, *kosmoso* ir *automatizavimo* technologijų paplitimą, vartotojų elgsenos pokyčius ir judumo modelius, naujus rinkos dalyvius ir revoliucinguosius verslo modelius, globalizaciją, didėjančią tarptautinę konkurenciją ir senėjančius, labiau mieste susitelkusius ir vis įvairesnius gyventojus.

Pakeitimas 77

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.1 papunkčio 10 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Šios veiksmų grupės veiksmai visų pirma prisideda prie Energetikos sąjungos tikslų, taip pat prie bendrosios skaitmeninės rinkos tikslų, darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų darbotvarkės, ES kaip pasaulinio masto *dalyvės* pozicijos stiprinimo, naujos ES pramonės politikos strategija, žiedinės

Pakeitimas

Šios veiksmų grupės veiksmai visų pirma prisideda prie Energetikos sąjungos tikslų, taip pat prie bendrosios skaitmeninės rinkos tikslų, darbo vietų kūrimo, ekonomikos augimo ir investicijų darbotvarkės, ES kaip pasaulinio masto *subjekto* pozicijos stiprinimo, naujos ES pramonės politikos strategija, žiedinės

ekonomikos, žaliavų iniciatyvos, saugumo sąjungos ir miestų darbotvarkės, taip pat prie ES bendrosios žemės ūkio politikos ir ES teisinių nuostatų dėl triukšmo ir oro taršos mažinimo.

ekonomikos, žaliavų iniciatyvos, saugumo sąjungos ir miestų darbotvarkės, taip pat prie ES bendrosios žemės ūkio politikos ir ES teisinių nuostatų dėl triukšmo ir oro taršos mažinimo, **taip pat padeda valstybėms narėms pasiekti nacionalinius išmetamųjų teršalų mažinimo tikslus.**

Pakeitimas 78

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.2 dalies 2 pastraipos 1 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– Atsinaujinančiosios energijos technologijos ir elektros energijos gamybos, šildymo ir aušinimo, tvarių transporto degalų ir tarpinių vežėjų sprendimai įvairiais mastais ir plėtros etapais, pritaikyti prie geografinių sąlygų ir rinkų tiek ES, tiek visame pasaulyje;

Pakeitimas

– Atsinaujinančiosios energijos technologijos ir elektros energijos gamybos, **vandenilio gamybos**, šildymo ir aušinimo, tvarių transporto degalų ir tarpinių vežėjų sprendimai įvairiais mastais ir plėtros etapais, pritaikyti prie geografinių sąlygų ir rinkų tiek ES, tiek visame pasaulyje;

Pakeitimas 79

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.9 dalies 1 pastraipa

Komisijos siūlomas tekstas

Dideli, koncentruoti ir decentralizuoti energetikos sistemos saugojimo sprendimai (įskaitant cheminius, elektrocheminius, elektrinius, mechaninius ir šiluminius sprendimus) padidins efektyvumą, lankstumą, technologijų nepriklausomumą ir prieinamumą, taip pat tiekimo saugumą. **Netaršiam**, nepriklausomam nuo iškastinio kuro **transportas** reikės vis daugiau elektrinių ir (arba) kitais alternatyviais degalais varomų automobilių, kurių baterijos yra našesnės ir pigesnės, perdirbamos ir kartotinai naudojamos, taip pat **vietos** sintetinių ir (arba) atsinaujinančiųjų degalų, tokių kaip vandenilis, **teikimas** ir saugojimo vietoje **inovatyvūs sprendimai**.

Pakeitimas

Dideli, koncentruoti ir decentralizuoti energetikos sistemos saugojimo sprendimai (įskaitant cheminius, elektrocheminius, elektrinius, mechaninius ir šiluminius sprendimus) padidins efektyvumą, lankstumą, technologijų nepriklausomumą ir prieinamumą, taip pat tiekimo saugumą. **Mažataršiam**, nepriklausomam nuo iškastinio kuro **transportui** reikės vis daugiau elektrinių ir (arba) kitais alternatyviais degalais varomų automobilių, kurių baterijos yra našesnės ir pigesnės, **tvariai pagamintos**, perdirbamos ir kartotinai naudojamos, taip pat sintetinių ir (arba) atsinaujinančiųjų degalų, tokių kaip vandenilis, **vietos tiekimo ir novatoriškų** saugojimo vietoje **sprendimų**.

Pakeitimas 80

Pasiūlymas dėl sprendimo

I priedo II dalies 4 punkto 4.2 papunkčio 4.2.9 dalies 2 pastraipos 3 įtrauka

Komisijos siūlomas tekstas

– *mažai* anglies dioksido *emisijų generuojantis vandenilis*, įskaitant kuro *elementus*, ir ES vertės grandinė nuo projektavimo iki galutinio vartojimo įvairiose srityse.

Pakeitimas

– *nedidelį* anglies dioksido *kiekį išskiriančio vandenilio ir kitų medžiagų saugojimo ir susijusi infrastruktūra, leidžianti kaupti energiją*, įskaitant kuro *elementų technologiją*, ir ES vertės grandinė nuo projektavimo iki galutinio vartojimo įvairiose srityse.

Pakeitimas 81

Pasiūlymas dėl sprendimo

II priedo 1 pastraipos 8 punktas

Komisijos siūlomas tekstas

8. Maistas *ir* gamtos išteklių

Pakeitimas

8. Maistas, gamtos išteklių, *jūros ir vandenynai*;

NUOMONĘ TEIKIANČIO KOMITETO PROCEDŪRA

Pavadinimas	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos sprendimo dėl specialiosios programos, kuria įgyvendinama bendroji mokslinių tyrimų ir inovacijų programa „Europos horizontas“
Nuorodos	COM(2018)0436 – C8-0253/2018 – 2018/0225(COD)
Atsakingas komitetas Paskelbimo plenariniame posėdyje data	ITRE 14.6.2018
Nuomonę pateikė Paskelbimo plenariniame posėdyje data	TRAN 5.7.2018
Nuomonės referentas (-ė) Paskyrimo data	Henna Virkkunen 3.7.2018
Priėmimo data	15.11.2018
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 44 –: 2 0: 2
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Daniela Aiuto, Lucy Anderson, Marie-Christine Arnautu, Inés Ayala Sender, Georges Bach, Izaskun Bilbao Barandica, Michael Cramer, Luis de Grandes Pascual, Andor Deli, Karima Delli, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Tania González Peñas, Dieter-Lebrecht Koch, Merja Kyllönen, Miltiadis Kyrkos, Innocenzo Leontini, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Marian-Jean Marinescu, Georg Mayer, Gesine Meissner, Renaud Muselier, Markus Pieper, Gabriele Preuß, Christine Revault d’Allonnes Bonnefoy, Dominique Riquet, Massimiliano Salini, Jill Seymour, Claudia Țapardel, Keith Taylor, István Ujhelyi, Wim van de Camp, Kosma Złotowski
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Francisco Assis, Daniel Dalton, Stefan Gehrold, Maria Grapini, Kateřina Konečná, Bolesław G. Piecha, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Anders Sellström, Matthijs van Miltenburg, Henna Virkkunen
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Heinz K. Becker, Edward Czesak, Theodor Dumitru Stolojan, Richard Sulík

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

44	+
ALDE	Izaskun Bilbao Barandica, Gesine Meissner, Dominique Riquet, Matthijs van Miltenburg
ECR	Edward Czesak, Daniel Dalton, Bolesław G. Piecha, Richard Sulík, Kosma Złotowski
EFDD	Daniela Aiuto
GUE/NGL	Tania González Peñas, Kateřina Konečná, Merja Kyllönen
PPE	Georges Bach, Heinz K. Becker, Andor Deli, Stefan Geherold, Dieter-Lebrecht Koch, Innocenzo Leontini, Marian-Jean Marinescu, Renaud Muselier, Markus Pieper, Massimiliano Salini, Anders Sellström, Theodor Dumitru Stolojan, Henna Virkkunen, Luis de Grandes Pascual, Wim van de Camp
S&D	Lucy Anderson, Francisco Assis, Inés Ayala Sender, Isabella De Monte, Ismail Ertug, Maria Grapini, Miltiadis Kyrkos, Bogusław Liberadzki, Gabriele Preuß, Christine Revault d'Allonnes Bonnefoy, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Claudia Țapardel, István Ujhelyi
VERTS/ALE	Michael Cramer, Karima Delli, Keith Taylor

2	-
ECR	Peter Lundgren
EFDD	Jill Seymour

2	0
ENF	Marie-Christine Arnautu , Georg Mayer

Naudojami sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė